

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) AUGUST 11, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 188

Sovjetska Rusija zavrača teorijo o panslovanstvu

Slovenski svet se mora ujediniti za čimprejšnje uničenje fašizma, je izjavil Aleksej Tolstoj, vnuk velikega pisatelja in misleca.

MOSKVA, 10. avgusta. — Sovjetska Unija je danes zavrnila starodavno teorijo panslovanstva, ki je stremela za tem, da bi se pod "matjuško Rusijo" združili vsi slovanski narodi. V Moskvi se je vršil zbor reprezentantov vseh slovanskih narodov; zborovanje je bilo odprto po radiu. Aleksej Tolstoj, avtor in vnuk velikega ruskega pisatelja in modrijana, je govoril kot predstavnik Rusije navzočim predstavnikom Ukrajincev, Belorusov, Poljakov, Čehov, Slovincov, Srbov, Hrvatov, Slovincov, Bolgarov, Makedoncev, Rutenov in Črnogorcev.

Enaki med enakimi
"Slovenski svet se mora združiti za čimprejšnje popolno uničenje fašizma," je rekel Tolstoj. "Mi smo združeni kot enaki med enakimi. Med nami ni ne velikih in malih."
"Mi odločno zavračamo idejo panslovanstva kot reakcionarno teorijo, ki je v nasprotju s principom neopredelnosti razvoja slovanskih narodov."

Nato je Tolstoj dejal, da so razni Slovenci tretjino svojih narodov in petino svojih letal, na kar je izjavil: "Toda to je šele začetek!"
"Za vsakega trpinčenega Slovana bodo plačali fašisti s 1.000 ameriških dolarjev."

"Hvala vam, da ste nam dali glasbo, pesništvo in filozofijo, toda istočasno smo vam morali ljudstvo, da očisti svoje vrste blata Hitlerjevega fašizma, in reši s tem svoj narod."

V Milwaukee
Danes jutraj so se podali v Milwaukee, Wis. na obisk k sovojni ministru in prijateljem Mrs. I. Renko, zet in hči John in Edna Mršnik ter njih otroci. Stavili se bodo v Waukeganu, Chicagu. Želimo jim srečno potovanje in obilo zabave!

LINDBERGHOV NASTOP V CLEVELANDU

V soboto je govoril v mestni dvorani polkovnik Lindbergh, ameriški izolacionist št. 1, katerega omenjuje tukajšnje časopise za najnevarnejšo osebnost v Ameriki. Lindbergh je govoril o svobodi in demokraciji. Lindbergh trobi namreč ameriškim ljudem, da je Nemčija nevarna, da je vsak odpor proti njej brezupen, in da je najvarnejša politična poteza je v njegovem naznanilu, da bo kandidiral za clevelandskega župana, da bo delal zopet zgago in zmedo v demokratski stranki, ki ima zdaj za kandidata Franku J. Lauschetu najboljšega kandidata, kar jih je stranka še kdaj imela.

KRVAV PAVELICEV REŽIM V HRVATSKI

BUDIMPEŠTA. — Poročilo, da je dospelo semkaj, naznanja, da je jugovzhodni Evropski komunistični poročilo iz Zagreba, da je dne 4. avgusta razpisano med dijakke, ki pripadajo hrvaški narodni straži. Ob tej priložnosti je bilo ranjenih 28 oseb. Četvero komunistov so obla-

Novi grobovi

FRANCES DEBELAK

Snoči ob 11:45 je umrla na svojem domu, 1092 E. 64 St., dobro poznana Frances Debelak, rojena Tisel, stara 70 let. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba in podrobnosti poročamo jutri.

FRANK ANŽLOVAR

V Charity bolnišnici je umrl Frank Anžlovar, star 34 let, rojen v Clevelandu. Tukaj zapušta soprogo Charlotte, hčerko Dolores, starše Franka in Mary, brata Josepha in tri sestre Marion, Claro in Anno. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob desetih v cerkev sv. Columkilla, iz hiše žalosti, 3105 Perkins Ave., pod vodstvom Zakrajškovega pogrebnega zavoda. — Naj počiva v miru, preostali naša sožalje!

ANNA KRIVAČIČ

V soboto večer ob deveti uri je preminula v mestni bolnišnici, Anna Krivačič, stara 27 let, hči Marka in Mary Krivačič iz 1004 E. 61st St. Bolehala je samo dva meseca. Poleg staršev zapušta štiri sestre, Mrs. Mary Likovič, Frances, Leono in Elio ter štiri brate, Mike, George, Johna in Edwarda. Truplo leži v pogrebni zavihavi A. Grdina in Sino- vi, 1053 East 62nd St. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj. Čas pogreba poročamo pozneje.

ANTON PETEK

Po dolgi in mučni bolezni je umrl poznani Anton Petek, doma iz Doljnih Lazov pri Ribnici. Tu zapušta žalujočo soprogo, ki se že 21 let nahaja v bolnišnici, tri sinove Antona, Josepha in Martina ter hčer Anno, v starem kraju pa zapušta sestro. Pogreb se bo vršil iz Corrigan pogrebnega zavoda, Lorain Ave. in 148 Ave., v West Parku ter na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Kultura

SEJA "SKRJANČKOV"

Nocoj, ob 7:30 uri se vrši v navadnih prostorih seja pevskega zbora "Skrjančki". Starši so prošeni, da se gotovo udeležijo, ker se bo razmišljalo o skupnem pikniku. — Taj.

Admiral govori

Nocoj ob 8:30 bo govoril v dvorani hotela "Cleveland" ameriški admiral William H. Standley, ki bo obravnaval važnost borbe, ki se vrši na Atlantskem oceanu in od katere v veliki meri odvisi, kdo bo zmagoval v tej vojni. Vstopnina je prosta. Admiral Standley je priznan veščak v mornariških zadevah in je član načrtnega odbora v Uradu za produkcijsko upravo v Washingtonu.

Častni delegat

Včeraj je odpotoval v Ely, Minn., kot častni delegat na mladinsko konvencijo A. B. Z., poznani Mr. Joseph Birk, ki vodi gostilno na St. Clair Ave. 2. njim sta odpotovala na počitnice Mr. Anzele ml., sin glavnega nadzornika ABZ in Wm. Zbašnik, sin glavnega tajnika ABZ. V Minnesoti bodo ostali do 22. avgusta. Obilo zabave!

Seja za pomožno akcijo

Nocoj ob 8. se vrši v uradu S. D. Z. seja lokalnega odbora Slovenske sekcije Jugoslovanskega odbora. Odborniki so prošeni, da so navzoči.

Bolničarke Sovjetske Rusije

Na sliki vidimo skupino ruskih bolničark tkom vaj v zračnih napadih. Te vaje se zdaj v Moskvi več ne vrše, ker napadajo Moskvo v resnici nemški bombniki.

V dolgih nočeh bo postala Nemčija tarča angleških in ruskih zračnih bomb

Angleški bombniki bodo prirejali poslej vsako noč po dvojce poletov nad Nemčijo. — Ruski šestmotorni bombniki. — Napadi na Varšavo, Trst in Beograd.

LONDON, 10. avgusta. — Angleži napovedujejo, da bodo po- slej, ko se bodo podaljšale noči, bombniki dveh velikih zračnih sil — Anglije in Rusije — bombardirali Nemčijo, kjer bodo izpremenili nemška mesta "v pekel smrti in razdejanja".

Podvojitev bombardiranja
V očigled daljših noči bodo Angleži podvojili število svojih na Nemčijo vrženih bomb, poleg tega pa bodo naredili angleški bombniki vsako noč po dvojce poletov nad Nemčijo, dočim bodo Rusi vporabljali za bombardiranje Nemčije svoje nove, ogromne bombnike, ki so opremljeni s šestimi motorji ter so zmogni nositi 7.000 funtov bomb.

Angleški bombniki so snoči bombardirali Nemčijo, kjer so izbruhnili v bombardiranih mestih veliki požari.

Rusi bombardirajo Berlin
Rusija je že pričela izvajati svoje daljnolepne bombne napade na Nemčijo.

Novi ruski šestmotorni bombniki, ki so zmogni poleg 1.200 milj dolgega obojestranskega poleta v Nemčijo in nazaj, so zmogni poleg tega tudi več ur trajajočega poleta nad Nemčijo, kar imajo v svojih tankih ogromne količine goriva. Šestero motorjev teh bombnikov, katerih vsak proizvaja 600 konjskih moči, proizvaja bombniku 290 milj brzine. Te bombnike gradijo Rusi v Fili tovarni v bližini Moskve.

Poleg teh najnovejših bombnikov ima Rusija še nadaljnjih šestero tipov, med katerimi so tudi štirimotorni bombniki, ki nosijo 6.000 funtov bomb ter morejo proizvajati 310 milj brzine na uro.

Izjave podkomisarja Lozovskega

Lozovski, sovjetski podkomisar za zunanje zadeve, je izjavil zastopnikom tiska, da ruska zračna sila nenehoma bombardira nemško zaledje, zlasti letališča v zasedenem ozemlju, radi česar so Nemci prisiljeni, vedno dalje in dalje odmakati svoje letalske baze.

Rusko letalstvo boljše od nemškega

Lozovski je dalje izjavil, da so se ruska bojna letala izkazala za hitrejša od nemških in da je moralna ruskih letalcev boljše od zdaj v teku.

NACISTI PRODIRAJO ZDAJ ZOPET -- "PO NAČRTIH"

Hitlerjevim generalom so se ježili lasje na glavi ob čitanju Hitlerjevih komuniquejev o krvavem pokolju Rusov.

FAŠISTIČNA PUBLIKACIJA V RIMU "TOLAŽI" ITALIJANE Z DESETLETNO VOJNO

Včerajšnje nemško poročilo iz tal, dočim jih je sama izgubila ma zopet svoj običajen ton, da 25. V letalskem napadu na Monamreč Nemci prodirajo "po načrtih". Poročila javljajo, da so streljenih deset nemških letal. ne nemškim generalom naježili Nemška letala so v nedeljo lasje na glavi, ko so čitali Hitlerjeva poročila o milijonih pobitih, ranjenih in ujetih Rusov, ki jih je pobil Hitler z enostavnimi potezami svojega peresa, ko je pisal vojne buletine. Ob vsem tem krvavem pokolju pa ni imel poročati o nobenih zavzetih novih polczajev, zato je odredil, da se nemške čete obrnejo proti Ukrajini, kjer upa imeti več sreče, da bo lahko poročal nemškemu prebivalstvu doma o novih zmagah.

Rusko poročilo
MOSKVA, ponedeljek, 11. avgusta. — Rusko uradno poročilo naznanja o srditih bojih na dveh novih predelih fronte, in sicer v okolici Leningrada in v Ukrajini.

Ruska zračna sila je včeraj sestrelila iz zraka 45 nemških letal, dočim jih je sama izgubila ma zopet svoj običajen ton, da 25. V letalskem napadu na Monamreč Nemci prodirajo "po načrtih". Poročila javljajo, da so streljenih deset nemških letal. ne nemškim generalom naježili Nemška letala so v nedeljo lasje na glavi, ko so čitali Hitlerjeva poročila o milijonih pobitih, ranjenih in ujetih Rusov, ki jih je pobil Hitler z enostavnimi potezami svojega peresa, ko je pisal vojne buletine. Ob vsem tem krvavem pokolju pa ni imel poročati o nobenih zavzetih novih polczajev, zato je odredil, da se nemške čete obrnejo proti Ukrajini, kjer upa imeti več sreče, da bo lahko poročal nemškemu prebivalstvu doma o novih zmagah.

Deset let vojne
RIM, 10. avgusta. — Revija "Critica Fascista," ki jo urejuje Giuseppe Bottari, minister prosvete, pravi, da je ruski odpor silen in trdovraten in da bodo Rusi nadaljevali z odporom na glede na to, koliko ozemlja izgube. "Ta vojna bo trajala mor- da še deset let, in Italijani se morajo pripraviti na to možnost strelja iz zraka 45 nemških le- in računati z njo."

Roditelji, čuvajte svoje otroke pred nevarno boleznijo - otroško paralizo!

Včeraj je zborovalo v Clevelandu nad 500 zdravnikov, ki so dali staršem potrebna navodila za preprečitev te strašne bolezni. — Starši, ravnajte se po teh navodilih!

Kakor je znano, se je pojavila v Clevelandu več slučajev glavobol, bolečine v hrbtu in mištrastne bolezni otroške paralize. Včeraj se je vršilo v Clevelandu ali nog.

Štirje ubiti pri pobegu iz ječe v Oklahomi
Med ubitimi je tudi warden, katerega so jetniki vzeli kot talca s seboj.

McALESTER, Oklahoma, 10. avgusta. — Pri pobegu iz jetnišnice so bili danes ustreljeni: dva jetnika, njun talec warden Jess Dun, star 46 let, in neki deputirani šerif.

Ko sta warden Dunn in J. H. Fentris, električar iz Oklahome City, korakala preko dvorišča jetnišnice, so ju zgrabili štirje jetniki in zvezali. Jetniki so nato razrezali wardena po prsih, da dokažejo paznikom, "da se ne šalijo."

Jetniki so nato zahtevali od paznikov, naj odlože orožje, kar so slednji storili, nakar so se pušk in samokresov polastili jetniki, ki so pobegnili skozi glavna vrata, katere so jim pazniki odprli. Zunaj so skočili na nov avtomobil nekega paznika, s katerim so se v družbi obeh talcev odpeljali.

Takoj zatem pa so pazniki odhiteli z avtomobili za njimi, in ko so jih dohiteli, se je pričelo streljanje, v katerem so bili ubiti gori omenjeni.

Pozdrav

Miss Mary Debelak se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 1309 East 55th St., kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Issued Every Day Except Sundays and Holidays		
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto		\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto		\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto		\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.		

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MORALA RUSKE ARMADE

Svet v splošnem, ameriški vojaški izvedenci pa še posebej so silno presenečeni nad sijajnim odporom sovjetske armade proti nacistični vojaški mašini.

Ko je pred sedmimi tedni Nemčija napadla Rusijo, so splošni vojaški krogi mislili, da bo Nemčija s svojo "blitzkrieg" taktiko, ki se je izkazala tako uspešno v nizozemskih deželah in v Franciji, tekom dveh ali treh tednov zavojevala Moskvo. Ko je ta čas pretekel, so isti vojaški krogi menili, da bo nemška armada v dveh ali kvečjemu v treh tednih prav gotovo zavzela Leningrad in Kijev. Danes pa, ko se ruska armada tako uspešno zoprstavlja trem velikim nemškim ofenzivam, je zavladal med istimi opazovalci položaja dvom, če bo nemška armada sploh dosegla svoje objektivne.

Morda bo umestno navesti nekaj vzrokov za moralo, ki je omogočila sovjetski armadi zadržati nacistično silo, kateri se ni mogla upirati izbornu trenirana francoska armada za utrjeno Maginotovo črto.

Prvič: vsakemu ruskemu vojaku se ustvari občutje, da je sovjetska armada njegova armada, ljudska armada, ki je tukaj po ljudstvu in za ljudstvo. To občutje se je zabičevalo ruskemu vojaku z vso mogočo propagando, — s članki in armadnem časopisju, s stiki vojakov do njihovih poveljnikov, z govori po radiu in z literaturo, ki je na razpolago vojakom v čitalnicah njihovih vojašnic.

Dalje: s fraternizacijo med častniki in navadnimi vojaki, ki se jo vedno uveljavlja, razen v službi. Vsak častnik, ki bi zavzel superiorno zadržanje napram svojem vojaštvu, razen v strogo službenih zadevah, je v nevarnosti, da se ga bo smatralo za "kontrarevolucionarja," kar pomeni, da lahko izgubil svoj čin, ako se mu ne primeri še kaj hujšega.

Še več: sovjetskemu vojaku se vedno pripoveduje, da je:

1. Sovjetsko ljudstvo najsrečnejši narod na svetu, in to v socialnem, ekonomskem in političnem oziru.
2. Inozemski kapitalisti, ki se boje vstaje svojega lastnega delavstva, ker slednje zavida ruskemu delavstvu, delajo načrte uničevalne vojne proti sovjetski "delavski republiki."
3. Sovjetska armada je čuvarka U. S. S. R., in njena edina obramba proti zunanjemu svetu, ki se je združil, da uniči Sovjetsko Rusijo.

Te izjave so, seveda pretirane, toda v sovjetski armadi se jim 100-procentno verjame.

V Sovjetski Rusiji je uvedena vse izza revolucije obvezna vojaška dolžnost. V večini armadnih panogah morajo služiti vojaki dve leti, dočim traja vojaška služba pri specializiranih mehanskih zborih štiri leta. Napredovanje do častniškega čina je odvisno zgolj od vojakovih zmožnosti.

V generalih, ki stoje na čelu sovjetske vojske, ima sovjetski vojak dokaz, da nizko rojstvo ni nikaka zapreka napredovanju pod komunističnim režimom. Maršal Klementij Vorosilov je bil sin revnega delavca ter se je proslavil, ko je pomagal tekom civilne vojne Stalinu pri obrambi Caricina proti četam generala Denikina.

Maršal Semjon Budenni, generalni inšpektor sovjetske konjenice, je sijajno jezdec kozak kmečkega rodu. Isto velja o maršalu Timošenku, vrhovnemu poveljniku sovjetskih armad in branilcu osrednje moskovske fronte, ki je sin besarabskega kmeta in je bil v mladosti vaški učitelj.

Sovjetska Rusija ima v rezervi približno 10 milijonov mož, ki so šli skozi vse periode ruske vojaške trenaže.

Inozemski vojaški opazovalci v Moskvi so imeli vedno visoko sodbu o bojnih in letalskih zmožnostih ruskih letalcev. Sovjetski letalec je nagel in odločen v svojih živčnih in muskularnih reakcijah, in tekom preteklih petih let so bila ruska letala silno izboljšana.

Ruskega vojaka se je smatralo vedno, celo v carskih časih, za pogumnega in hrabrega bojevnika. Končnega ruskega poraza tekom prve svetovne vojne ni pripisati strahopetstvu ruskega vojaštva, temveč nezmožnosti in nepoštenosti uradnikov ruskega vojnega urada v Petrogradu, ki niso opremili moštva v zakopih s puškami, municijo in živili, da bi slednje lahko vzdržalo v boju. Rusko vojaštvo je rebeliralo šele potem, ko je izprevidelo, da se ruska vlada ne briga zanj.

UREDNIKOVA POŠTA

Balinarji SSPZ, pozor!

Cleveland, Ohio. — Kakor je bilo že poročano, se bo vršila v Clevelandu 30-31 avg. in 1. septembra t. l. takozvana Olimpijada S. S. P. Z.

Skoro se lahko reče, da bo to zadnja prireditve pod pokroviteljstvom Slovenske Svobodomiselnice Podporne Zveze, kakor slednja obstoji sedaj.

Na programu bodo baseball igre, metanje podkev, golf, in razne dirke in seveda nobena slovenska prireditve ni popolna, ako fantje in dekleta ne balinajo. Na slehernemu slovenskemu pikniku vidite naše balinarje, ki mečejo krogle, da se vse kadi, in balincanje ima svoje pristaše med stariji kakor tudi med mladimi.

Skupna društva tukaj v Clevelandu, pod pokroviteljstvom katerih se bojo te igre vršile tem potom apelirajo na razna društva SSPZ v Chicagi, Ill., Milwaukee, Wisc., Indianapolis, Ind., Girard, O., kakor tudi na društva v državi Pennsylvania, da organizirajo balincanje v skupine, obstoječe iz 4 oseb in jih pošljite v Cleveland na največjo balinarsko tekmo v zgodovini SSPZ. V krajih, kjer obstojijo federacije, lahko organizirate "teame," kateri bojo zastopali vaše federacije.

Dostikrat se sliši govorica, da ima mladina vse veselje in zabavo in stari moramo pa samo delati, torej pri zadnji večji prireditvi SSPZ se bo dala prilika tudi starejšemu članstvu, da se

tako pokažejo, katera naselbina udarijo v delokrogu sporta in ima balinarske prvake.

"Entry fee" ali vstopnina za balincanje je \$1.00 za skupino 4 oseb. Še enkrat torej vabimo balinarje od blizu in daleč, da posetite SSPZ olimpijado. Žal vam ne bo.

Vse prijave za balinarske tekme naj se pošljejo na: Miss Ann Opeka, 1127 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

John J. Kikol, tajnik.

Pomožna akcija v Lorainu

Lorain, Ohio. — Vsi uradniki in uradnice kulturnih, narodnih in bratskih ustanov v Lorainu, Ohio, ste proseni, da se udeležite skupnega sestanka, ki se vrši dne 13. avgusta, v S. N. Domu, o 7. uri zvečer.

Namen sestanka je, ustanoviti podružnico slovenske sekcije J. P. O. za pobiranje prostovoljnih prispevkov za naše trpine Slovence v stari domovini. Kakor vam je znano, hočeta dva evropska razbojnika zavadati vsemu svetu. Poleg tega, da sta povzročila že milijone umorov, ropata živež in lastnino. Tudi naši rojaki danes tamkaj strdajo in pomoč zanje je nujna. Torej, uradniki, ne čakajte! Po vsej Ameriki so se pričele ustanavljati take sekcije, glejte, da ne bo lorainska naselbina zadnja. Ako se vam ni mogoče udeležiti seje, pošijite zastopnika.

Pozdrav!

John Kozjan

Mobilizirane živali

Moderna vojna, naj bo še tako tehnizirana in naj si v njej človeški individij še tako izginja za tanki, avtomatskim orožjem, radijskimi aparati in magnetnimi minami, se vendar ne more odpovedati vrste živih sodelavcev, ki se je njih pomen ohranil nezmanjšan kakor v časih Kserkovih ali Hanibalovih armad. Ti živi sodelavci moderne vojne so živali. Ne gre samo za živali, ki jih armade vlečejo za seboj s tem namenom, da jih nekega dne pojedjo in se napravijo na ta način vsaj do neke mere neodvisne od dovoza živeža, temveč gre za živali, ki opravljajo v armadah najrazličnejša dela. Njih število je večje, nego si laik misli.

Med armadami, ki se danes bojujejo, se nemška zadovoljuje s tremi klasičnimi živalskimi pomočniki: konjem, psom in globom pismošoj. V francoski armadi prihajajo za severnoafriške odrede v poštev še velblodi, a v angleški, zlasti indijski armadi, opravljata vojaško službo mežer in slon.

Navzile motorizaciji in počasnem umiranju konjenstva je konj zlasti v težjih ozemljih za prevoze vseh vrst nenadomestljiv pomočnik armad. V gorovju ga nadomestuje mežer. O uporabi globov pismošoj za prenašanje sporočil, ni vredno izgubljati mnogo besed, ker itak vsi vemo, kako se te ptice v tem pogledu izborni obnašajo. Vsaka armadna jedinica razpolaga pač z določenim številom globov in s strokovno izvežbanim moštvom, ki skrbi zanje.

Pse je uporabila prvič nemška vojska, ki ima znamenite dre-

surne šole za vojaške pse zlasti v Hannoveru in Frankfurtu ob Meni. Tu gojijo zlasti nemške ovčarje, a tudi doge in druge pasme, med tem ko so lovski psi bolj malo uporabni za takšne namene, ker jih ptice, zajci in druga divjačina spravljajo s prave poti. Najbolje se izkazuje ovčarji, ki so enako uporabni kot vlačna žival, straža in prenašalec sporočil.

Oskrb vojaških živali urejujejo natančni predpisi in zabavno je videti, kako so njihove pravice izenačene v najširši meri s pravicami dvonogih vojakov. Po nekem francoskem zakonu iz prejšnje vojne, ki še danes ni izgubljen veljave, imajo vse živali v vojaški službi pravico do rednega dopusta. Psom pritičejo n. pr. trije tedni prostosti na leto, globom pismošoj se mora zadovoljiti s štirinajstimi dnevi, velblodi pa imajo pravico do dveh ali celo treh mesecev dopusta na leto. To je potrebno zavoljo tega, da se živali na novo izobličijo, ki jo mnogi napori poštono skrepijo.

Isti zakon urejuje natančno tudi vprašanje prehrane: psi imajo n. pr. pravico do 750 g. mesa na dan in 550 g. mlečev ali 350 g. riža. Vlačni psi dobivajo razen tega še znatno količino zelenjave. Dalje imajo psi pravico do nove kladne na svojih ležiščih vsakih deset dni, a za razsvetlavo v pasjih hlevih na bojnem polju so določeni 3 gramci sveč za vsakega psa in za vsak dan. Pozimi je treba pasji hlev kuriti in za ta namen je določenih 530 g. premoga za vsakega žival in za vsak dan. Samo ob sebi umevno, da "brezmesni dnevi, ki so danes tako moderni in ki veljajo za civilno prebivalstvo, za pse ne veljajo. V pasji

kuhinja je tako rekoč vsak dan nedelja.

Angleška armada se lahko ponaša, da je izumila nad vse človeško ustanovo, "Modri križ", ki ga lahko mirno vzporedimo z "Rdečim križem". Ta Modri križ, ki hvala bogu, ni v nobenem sorodstvu z zloglasnim vojnim pili- nom tega imena, izvira še iz prejšnje vojne, ko so ga priznali na obeh straneh. Sedaj je svoje delovanje obnovil. Sestavlja jo ga sami živinozdravniki, ki pripadajo rednemu zdravstvenemu zboru armade. Spoznati jih je po posebni uniformi. Enako kakor uradnike Rdečega križa, štabne zdravnike in sanitet- ce je mogoče tudi veterinarje v primeru, da jih ujamejo, izmenjati. a poslojpa, ki so označena z modrim križem, ne smejo biti smoter vojnih operacij. To je isto kakor za Rdeči križ. Živali vojne službe, ki jih ujame, nasprotnik ne sme ubiti, temveč jih mora preživljati in skrbeti zanje kakor za lastne živali, seveda pa jih tudi lahko uporabi za razna dela.

Modri križ je tako lepa in človeška ustanova, da človeškemu rodu dela res vso čast — le škoda, da je tako zvezana z vojno, ki je za človeštvo 20. stoletja vse prej nego častna zadeva.

Križev pot Jugoslavije pod Hitlerjem

Kot je razvidno iz raznih poročil, ki prihajajo iz pogazene Jugoslavije, je nacistični režim začel Slovence na debelo izseljevati iz njihove zemlje, in poma- ga mu pri tem tudi Paveličeva "svobodna" Hrvatska.

Eno poročilo pravi, da je proces ponemčevanja slovenskih krajev v polnem razmahu. Samo iz Maribora je bilo pogonjenih že petnajst tisoč slovenskih rodbin, katerim je bilo zaplenjeno in pokradeno vse, kar so imele, celo navadne hišne potrebščine. Izganja se slovenske kmete in na njih posestvih naseljuje Nemce iz rajha.

Neko drugo poročilo nam pove, da je bilo na ukaz Paveličeve vlade pregnanih s svoje zemlje 30.000 Slovencev, ki so bili naseljeni nekje v Srbiji. Očitno gre tu za prebivalce Bele krajine, o kateri je bilo poročano, da jo je Hitler dal "svobodni" Hrvatski.

Policijska služba na Hrvaškem je v rokah terorističnih "Vstajev," ki so podrejeni fašistični komandi Hitlerja in Mussolinija, in poboji in krvo- litja so stalno na dnevnem redu. Fašisti so razorožili člane Mačkove kmečke stranke in jih mnogo poslali v koncentracijske taborne. Vseposod po Jugoslaviji se med ljudstvom pojavlja glad, ker so fašisti pokradli živež, in ga celo za denar ni mogoče dobiti.

Okoli 200.000 jugoslovanskih vojnih ujetnikov, ki so bili poslani v Nemčijo, je moralo iti tja peš, pri čemur jih je mnogo omagalo in pomrlo, na stotine pa je bilo na poti od naci- jevitih in njihova trupla puš- čena ob cestah.

Ampak navzile terorju, se Nemcem še ni posrečilo zlomiti odporne sile jugoslovanskega ljudstva. Največje težave imajo nacisti očitno v srbskih de- lih deželah. Pred par dnevi je bilo iz več različnih virov javlje- no, da je bil Hitler prisiljen po- slati v Jugoslavijo 20 ali 40 ti- soč mož nadaljnega vojaštva, ker okupacijska sila ni bila več kos položaju z ozirom na nara- ščajajočo sabotažo.

"Napredok"

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

Izdaten kit

Iz Valparaísa poročajo, da so tam ulovili ogromnega kita. Po- tem ko je top sprožil v njego- vo telo, je trajalo še tri trde ure, preden so ga ukrotili in potegni- li v bližino ladje, kjer so mu mo- rali še z nekoliko streli upihiti življenje.

Ni bilo lahko spraviti njego- vo 15 ton težko truplo na krov ladje, kjer so tolašči pod njegovo kožo predelali takoj v olje. Ta tekočina je sprva zelo gosta in jo pridobijo takoj v treh različ- nih kakovostih, med katerimi je ena rumena, druga črna in tret- ja bela.

Ogromni sesalec je dal 8000 kg olja. Samo iz njegovega jezi- ka so ga pridobili 800 kg.

Prav tako izdaten je bil glede drugih proizvodov, slanina, me- sa itd.

Svetovno tržišče za slanike

Nemška letala so v zadnjem času ponovno napadla angleško pristanišče Great Yarmouth. To pristaniško mesto leži ob vzhod- ni angleški obali in ima velik po- men za preskrbo Anglije z živili. Posebno znano je ko tržišče za slanike.

Njegova nabrežja se širijo v dolžino 7 km. in na njih je pol- no skladišče ter dvigalnih na- prav. Razen tega ima pet veli- kih suhih dokov za gradnjo in popravila ladij. Dve nabrežji ra- bita samo za uvoz in trgovino s slaniki.

Kako pomembno je mesto, so najbolj razvidno iz tega, da so tu L. 1937 uvozili in izvozili za 2 milijona funtov blaga.

Prvo mesto zavzemajo slani- ki, sledijo kakao, mleko, žito krmila, les, kemikalije in kovin- sko blago. Poseben pomen ima Yarmouth tudi po tem, da oskr- buje industrijsko mesto Nor- wich, s katerim je zvezan s pre- kopom in kjer je mnogo oboro- ževalne industrije z živili.

Modne revije na kolesih

Mnogo elegantnih londonskih žena je odšlo ob začetku vojne na deželo in tedaj je nastala za velike modne trdnice potreba, da se temu prilagodijo. Ko je te trdnice sama angleška kraljica v nekem nagovoru pozvala, naj ne prekinje svojega dela, da bi se brezposelnost ne povečala, stvari niso mogle prepustiti nji- govemu teku, temveč so mora- le kreniti na nove poti.

Marsikatera žena se je sicer kmalu vrnila v mesto, a nekatere modne trdnice, in z njimi zna- na modna risarka Digby Morto- nova, so se odločile, da odpotu- jejo z najnovejšimi modnimi kreacijami v provinco.

Tako se je odpravila prva modna ekspedicija s šestimi ve- likimi košarami, ki so bile polne oblek, desetimi škatlami s klo- buki, kožuh in vrednosti 400 funtov šterlingov in štirimi ma- nekami najprvo v Bristol, kjer se je vršila prva modna revija.

V eni uri so pokazali 36 tolet. To je bilo delo štirih manekov s premori po poldrugo minuto. Manekom so bile vsakokrat samo tri minute na razpolago, da se preoblečejo in primerno prilagodijo novim toaletam. Bila je to neka vrsta manekenskega rekorda, ki je imel tudi stva- ren uspeh.

DEDIČINA ROJSTNEMU KRAJU

Bogat Grk iz Mecova v Epiru je ostavil svoje milijonsko imet- je v korist domačemu mestu, ki

ŠKRAT

Neka gospa stopi v trgovino in si ogleduje knjige, nato po policah.

"Kupila bi tale roman prodajalcu, 'toda vidim da te samo drugi del'."

Prodajalec v sveti v. "Kupite ga, gospa, pove- bom začetek."

"Moja sobarica se je po- z rubežnikom."

"Prav gotovo ga je spoznala!"

"Te dni se je prišla predstaviti nova služkinja."

"No in?"

"Žena jo je vprašala, di na otroke kaj razume."

"No in..."

"Odgovorila je, da se me."

"Ali je imela dobra la?"

"Dejala je, da je boljše spričevalo to, da tudi sama nekoč otrok."

On: "Dušica, vroče to- toda žal mi ni mogoče, ta teden videla. Mi ostaj- sta?"

Ona: "Seveda, če te- štirinajst dni."

naj bi si ga iz tega den- dilo elektrarno in vodo- dohodkov obeh podjetij- ko leto naklonijo naj- najboljšim tamkajšnjim kam dve nagradi, prvo v 20.000, drugo v znesku drahem. Po ena ženska moški, ki bosta vse let- najlepšo narodno nošo, ta vsak po 20.000 drah-

Obrazec smrti

Ena izmed vodilnih sti v italijanski kemisti- vojne urada, dr. Mar- tori, je objavil zanimivo analizi strupenih plinov, knjige zveš med drugim, dar zanje eksistirajo strokovnjaki preprosto- bo za smrt. Ta enačba je CXt—W.

W pomeni v tem prim- zvani smrtni produkt- vojnega plina. C je kon- ja substance v zraku, ki jo je bil v kubikni žaja z miligrami v kubik- tru, to je pa čas v minut- normalnih okoliščinah- jejo, da povzročijo smrt. obrazcu sestavljajo to- kovnjaki s hladnimi ra- ne pline. Možje, kakor- tori, osebno niso nečlove- dar zanje eksistirajo stro- mišne formule in v ok- formul je tudi enačba

Kako je danes v Španiji

Iz Španije, kjer se je sedanja vojna prav za prav začela, se danes ne sliši veliko. Konflikt, ki divja skoro široko zemeljske oble, je zasenčil dogodke v predeh Evrope, ki v borbo niso direktno zapleteni, in tak predel je španija, kateri vlada fašistični režim generala Franka.

V naslednjem navajamo odlomek iz poročila, ki ga je napisal neki nemški anti-fašist, ki je pred prihodom v Ameriko imel priliko opazovati življenje v španiji, kakršno je danes.

V španiji je razširjena anekdota o ribiču, ki se pritožuje, da odkar je Franko na krmilu, ni več mogoče ujeti rib. "Ni čuda," odvrne drugi ribič, "saj si niti ribe več ne upajo odpreti ust." Zgodba je duhovita, ampak ne odgovarja resnici, kajti navzlic temu, da režim izvaja strogo cenzuro nad časopisi in radijem, kot povsod, kjer je diktatura, pa povprečen človek na cesti odprto govori o svojem trpljenju.

Kako dobiti kruh in tobak, je glavni predmet razgovorov v španskih mestih in vaseh. Za tri unče kruha stoje ljudje dolge ure v vrstah, ampak ta kruh je skoro neužit, ker vsebuje le 90 odstotkov moke. Vsaka oseba dobi le tri koščke sladkorja na teden in eno unčo mesa, pod pogojem, da ima denar. Ribe, svinjetina in krompir se ne delijo na karte, ampak vsaki se zgodi, da po cele tedne ni ne rib ne krompirja na trgu.

Po nekaterih provincah potnik opazi, da ni nikjer videti psov in mačkov. Lačni prebivalci so jih porabili za hrano. Vlada je končno dala pokončati nad 30.000 psov, ker je uživanje pasjega mesa povzročilo izbruh epidemije. Rdeči križ je dognal, da prebivalci v nekaterih krajih, zlasti v Almeriji in Albaceti, jedo travo.

Pred nekaj meseci se je na zidovih v španskih mestih pojavil lepak, v katerem Anglijo dolžijo odgovornosti za lakoto v španiji. Frankova diktatura je edina, ki priznava in oglašja lakotne razmere med narodom.

Gasolin je v deželi za praktično svrhe izginil. Na vožnji po deželi se sreča komaj en avtomobil na vsakih 70 milj. Dočim se mora za galon gasolina plačati \$1.50, pa so avtomobili skoro zastojni. Avtomobil ameriškega izdelka iz leta 1939 se dobi za \$10 ali \$20.

Španija ni samo dežela beračev, temveč tudi dežela policajev. V Madridu se danes čuje ta-le značilni dvopit: Pet policajev zasleduje štiri osumljene detektive, ki so za petami treh zarotnikov, ki strežejo po življenju dvema žandarmoma, ker sta aretirala nekega zarotnika, ki je skušal umoriti prvih pet. Zdi se kot da so danes v španiji le ljudje treh vrst: civilisti, vojaki in oni, ki pazijo na civiliste in vojaške.

General Franko je ljudstvu objubil gradbeni program javnih del v znesku 516 milijonov dolarjev. Ampak konstrukcijski program je ostal na papirju, kajti Hitler in Mussolini, ki sta objubil finančno pomoč, imata važnejše posle drugod. Razde-

jana mesta so ostala razdejana. Okrožje Madrida, kjer se je nahajala univerza, ki je bilo v civilni vojni najbolj prizadeto, je še vedno v razvalinah, kot je bilo pred dvema letoma. Po mestih obstoji silna natpanost in na vsako sobo pride od deset do dvapajst stanovalcev. Več kot pol milijona špancev živi danes v starih železniških vagonih.

Vse to pojasni, zakaj je Franko izgubil vso svojo nekdanjo popularnost celo med svojimi pristasi. Po zakonu mora vsak španec 15 dni v letu delati za državo, in prestopki so kaznjivi z globo in trimesečnim zaporom. Ampak ker "sabotažniki" nima-jo denarja, da bi plačali globo, se nahaja več kot 12.000 špancev v ječi, ker niso marali delati za državo.

V srednjeveških ječah se nahaja še vedno kak milijon španskih mož, žena in otrok radi "političnih zločinov." Poročevallec omenja, da je v Saragosi spoznal družino, broječo sedem članov, od katerih jih je bilo pet v ječi. Edina svobodna člana družine sta bila 80 let stari mož in njegova 76 let stara žena. En sin je bil aretiran, ker se je uprl prisilnemu delu, drugi pa, ker je nosil znak RAF, ki stoji za angleško letalsko silo. Eden vnuk je bil zaprt, ker ni izročil jajec iz družinske kmetije, drugi vnuk pa, ker je bil denunciran, da spada k anarhistični organizaciji. Zadnja je bila vržena v ječo 19 let stara vnučinja, ki se je v pismu, ki ga je pisala svojemu zaročencu na Portugalskem, pritoževala nad slabo pošto službo v španiji.

Toda navzlic takim drakonskim naredbam, pravi navedeni poročevalec, mu je bil nekega dne v Barceloni, ko je sedel v kavarni, stisnjen v roke od nekoga, ki je izginil, še predno je mogel videti, kdo je, list, na katerem je bila napisana sledeča vsebina:

Španija ima 26 milijonov prebivalcev. Od teh je okoli 13 milijonov moških. Od teh jih je okrog milijon v ječi.

Okrog milijon je policajev. Okrog milijon je birokratov. Okrog milijon jih je v vojaških formacijah.

Ostali—brezposelni in berači—štejejo 9 milijonov. Ampak v španiji je danes zaposlenih:

100.000 nemških agentov in tehnikov.
40.000 italijanskih agentov.
25.000 nemških delavcev.
44.000 italijanskih delavcev.

"Napredek"

UBIJANJE S STRAHOM

Rečenico, da se je nekdo "do smrti prestrašil", uporabljamo brez posebnih misli. Čeprav se tu in tam dogodi, da nekdo iz strahu res umre, je treba vendar že mnogo tega. Toda za tigrja je strah pripomoček, da pride do plena.

Opazovali so, da se opice v krošnjah dreves zavoljo tigrovega tuljenja pogostoma takop restrašijo, da izgube razsodnost in ravnotežje ter padejo na tla, kjer postanejo tigrju lahek plen. V tigrovem glasu mora biti nekaj posebnega, da na opice tak učinkuje.

Društveni KOLEDAR

AUGUST

17. avgusta, nedelja. — Piknik Združenih mladinskih pevskih zborov na SNPJ farmi.
17. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Slovenec" št. 1. S. D. Z. na Pintarjevi farmi.
17. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Nanos", šte. 264, S. N. P. J. na vrtu Doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
24. avgusta, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi piknik na prostorih Clevelandске Federacije S. N. P. J.
31. avgusta, nedelja. — Letni piknik društva "Brooklyn", šte. 135, S. N. P. J. na prostorih Doma Zapadnih Slovencev, na 6818 Denison Ave.

SEPTEMBER

6. septembra, sobota. — Colossal Social Club — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
13. septembra, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
14. septembra, nedelja. — Zaječnički Dan H. B. Z. — Jesenski koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. septembra, sobota. — Lucky Stars št. 61 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. septembra, nedelja. — Društvo "Ilirska Vila" št. 173 A. B. Z. — Proslava obletnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. septembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. septembra, nedelja. — Glasbena Matica — Jesenski Koncert in opereta "Cigan Baron" v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. septembra, nedelja. — Anton Eppich Koncert v Slovenskem narodnem domu na Waterloo Avenue.

OCTOBER

1. oktobra, sobota. — Društvo Kristusa Kralja, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
5. oktobra, nedelja. — Slovenska Ženska Zveza — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
5. oktobra, nedelja. — 25 letnica društva "Delavec" šte. 257 S. N. P. J. v J. N. D. Domu, na W. 130th St. in McGowan Ave.
5. oktobra, nedelja. — Progressivne Slovenke v Ameriki — konvencija v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

11. oktobra, sobota. — Društvo "Lipe" št. 123 S. N. P. J. — plesna veselica in proslava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
11. oktobra, sobota. — Društvo Collinwoocške Slovenke, šte. 22 SDZ priredi banket ob

priliko proslave 20-letnice v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11. oktobra, sobota. — Društvo "Blejsko jezero", SDZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
11. oktobra, sobota. — Blejsko jezero SDZ ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
12. oktobra, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
12. oktobra, nedelja. — Društvo "Slovan" št. 3 S. D. Z. — proslava 30-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
18. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice št. 442 S. N. P. J. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
18. oktobra, sobota. — Utopians S. S. P. Z. — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
19. oktobra, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert v Slovenske mladinske domove na St. Clair Ave.
19. oktobra, nedelja. — Progressivne Slovenke Jr. — Ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. oktobra, sobota. — Slovenska Zadržna Zveza priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. oktobra, sobota. — Podružnica št. 3, Slovenske moške Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
25. oktobra, sobota. — Modern Crusaders SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, nedelja. — Jesenski koncert pevskega zbora Zvon se vrši v Slovenskem narodnem domu na East 80th St.
26. oktobra, nedelja. — Društvo Vipavski raj, št. 312 SNPJ, obhaja 25-letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
26. oktobra, nedelja. — Združene Slovenke, SDZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. oktobra, petek. — Društvo "Carniola Tent" šte. 1288 T. M. — Halloween ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

NOVEMBER

1. novembra, sobota. — Društvo St. Clair Grove šte. 98 W. C. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
1. novembra, sobota. — Strugglers S. N. P. J. ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
2. novembra, nedelja. — Glasbena Matica — opereta v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
2. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi opereto v Slovenskem delavskem do-

mu na Waterloo Rd.

8. novembra, sobota. — Plesna veselica priredi društvo Kras št. 8 S. D. Z. v Slovenskem domu na Holmes Ave.
8. novembra, sobota. — "Carniola Hive" šte. 493 T. M. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
8. novembra, sobota. — Društvo sv. Janeza št. 71 — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Adrija" priredi koncert in ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
9. novembra, nedelja. — Društvo "V boj" SNPJ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
9. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" — koncert in predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
15. novembra, sobota. — Collinwood Hive Mac. priredi ples v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd.
15. novembra, sobota. — Društvo "Clairwoods" šte. 40 S. D. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. novembra, nedelja. — Blaue Donau — jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor SDD priredi koncert in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
19. novembra, sredo. — S. D. Z. Honor Guards — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. novembra, četrtek. — Koncert soc. Zarje na Zahvalni dan v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
22. novembra, sobota. — Statuettes klub priredi ples v Slozveze priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue.
25. oktobra, sobota. — Društvo "Danica" šte. 11 S. D. Z. — plesna veselica v avditoriju venske delavskem domu na Waterloo Road.
22. novembra, sobota. — Društvo Sv. Ana šte. 4, S. D. Z. plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma St. Clair Ave.
23. novembra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
29. novembra, sobota. — Društvo "Washington" SZZ priredi plesno veselico v Slov. delavskem domu na Waterloo Road.
29. novembra, sobota. — društvo "Loška dolina" priredi veliko plesno veselico v dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.
29. novembra, sobota. — Društvo "Comrades" šte. 566 S. N. P. J. — plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
30. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Slavčki" koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. novembra, nedelja. — Narodni Glasnik — koncert v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

DECEMBER

6. decembra, sobota. — Young

Women's Club of "Progressivne Slovenke" — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

7. decembra, nedelja. — Croatian Pioneers H. B. Z. — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
7. decembra, nedelja. — Društvo "Združeni bratje", št. 26 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. decembra, sobota. — St. Clair Rifle and Hunting klub priredi banket v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
14. decembra, nedelja. — Cankarjeva ustanova priredi spominsko slavnost smrti Ivana Cankarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
14. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
20. decembra, sobota. — Svobodni Slovenke šte. 2 S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. decembra, nedelja. — Slovenska mladinska šola, — prireditev Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
21. decembra, nedelja. — Božičnica Mlad. pev. zbora "Skrjančki" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. decembra, četrtek. — Socijalistični klub, št. 49 priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
27. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 198 S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Slovenski narodni dom in Klub družtev Slovenskega narodnega doma — Silvestrov večer v obedi dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
31. decembra, sredo. — Pevski zbor "Jadran" priredi silvestrov ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

1942

JANUARY

10. januarja, sobota. — Pevski zbor "Adrija", priredi ples v Slovenske mladinske domove na Recher Ave.
11. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
17. januarja, sobota. — Modern Crusaders S.D.Z. — prireditev Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
24. januarja, sobota. — Utopians S. S. P. Z. — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

FEBRUARY

15. februarja, nedelja. — Čitalnica Slovenskega delavskega doma — Koncert v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

MARCH

8. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" — igra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
21. marca, sobota. — Progressivne Slovenke — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

APRIL

11. aprila, sobota. — Dr. Strugglers S. N. P. J. — Proslava v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.
12. aprila, nedelja. — Strugglers S. N. P. J. — Proslava v Slovenskem delavskem domu na Waterloo.

QUINTUPLETS use MUSTEROLE for CHEST COLDS

Mother—Give Your CHILD This Same Expert Care!

At the first sign of the Dione Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Children's Milder Musterole—a product made to promptly relieve the DISTRESS of children's colds and resulting coughs. The Quints have always had the best of care, so mother—you may be assured of using just about the BEST product made when you use Musterole. MORE than an ordinary "soothe" warning, soothing Musterole helps break up local congestion. Also made in Regular and Extra Strength for those preferring a stronger product.

Taking your girl to the movies?

WATCH OUT!

Watch out that your breath does not offend... you yourself probably don't know whether it's offensive or otherwise. If you want to make a hit with your girl friend, there's a way to make your breath more agreeable. And it's easy. Simply rinse the mouth with Listerine Antiseptic before you start out. Listerine halts food fermentation in the mouth, the usual cause of breath odors according to some authorities, then overcomes the odors fermentation produces. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use LISTERINE ANTISEPTIC To Make Your Breath Sweeter

SOOTHE OVER-WORKED EYES! MAKE THIS SIMPLE TEST TODAY

EYES OVERWORKED? Do they smart and burn? Murine brings quick relief. Try two drops of Murine night and morning and whenever your eyes are irritated and reddened or feel tired.

Murine is alkaline—pure and gentle, economical, too. Try Murine today.

MURINE FOR YOUR EYES
SOOTHES • CLEANSSES • REFRESHES

AND THANKS A MILLION FOR TELLING ME ABOUT MIRACLE WHIP. MY WHOLE FAMILY LOVES IT!

The Salad Dressing Millions prefer!

Go out with him? NOT ME!

You've got three strikes against you when you are guilty of halitosis (bad breath). Anyone may have it at some time or other without realizing it, and may offend needlessly. If you want others to like you, take this quick precaution against the common form of bad breath caused by food fermentation. Rinse the mouth with Listerine Antiseptic before any date. Immediately your breath becomes sweeter, purer, less likely to offend.

*Some cases of halitosis are due to systemic conditions, but most cases, say some authorities, are caused by fermentation of tiny food particles on tooth, mouth and gum surfaces. Listerine halts such fermentation and then overcomes the odors fermentation causes. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use LISTERINE ANTISEPTIC To Make Your Breath Sweeter

HAIR-BREADTH HARRY

ARTUR BERNEDE:

15

Tajna dvorane barbarskih bogov

Pustolovski roman

Koleta in Jacques sta se spogledala. Videti je bilo, da ju novica gospe Gautraiseve ni tako presenetila, kakor je ona pričakovala. . . Stopila sta h kuharici, ki se je trudila, da bi prišla spet do sape in pameti.

"Pomiri se, ljuba Marižana," ji je dobrohotno rekel Jacques, "in povejte nama, kaj ste slišali."

"Takole je bilo," je dejala gospodinja. "Sla sem v vaše stanovanje, kakor ste mi naročili, da bi od onod prinesla razne stvari, ki ste jih zahtevali. . . Pravkar sem hotela vzeti vaše nogavice in nočne srajce iz omare, ko je nekam čudno močno potrkalo na vrata. Planila sem v predsobje in začula sem v veži glasove, ki so klicali: "V imenu zakona, odprite!" Odprla sem in zagledala pred seboj petorico mož, med katerimi sem spoznala 'malega lončegleda'."

"Malega lončegleda?"

"Da, nadzornika Menardierja, ki je trdil in trdil, da je naš gospod louverški strah. Velik dedec, nič kaj dobrodušen ni bil videti, mi je dejal: "Jaz sem policijski komisar . . . in hočem govoriti z gospodom Jacquesom Bellegardeom". Po pravici sem mu povedala, da ste odpotovali. Nato se je mali lončegled zasmejal in vzkliknil: 'Seveda! To sem slutil!' A policijski komisar je suho dejal: 'Izvršili bomo hišno preiskavo!'

Preden sem utegnila reči 'Uh!' so bili že v stanovanju. Policijski komisar, lončegled in dva agenta v civilni obleki, ki sta ga spremljala, so šli naravnost v vašo pisalno sobo, kakor da bi bili doma. . . Brez pomišljanja so jeli odpirati predale in brskati po papirjih in mapah. Ker niso ničesar našli, je postal policijski komisar nestrpen. . . Toda Menardier je potegnil iz žepa pismo, ga pokazal komisarju in zagodrnjal:

'Davi so mi ga poslali. . . Brez podpisa je, zato pa potrjuje vso mojo sumnjo!'

A vendar ste mi sami povedali, da ste videli Bellegardea, kako je zasledoval prikazen!'

Toda mali lončegled, ki ni hotel odnehati od svoje domneve, je vzkliknil:

'Ukana in pretvara! Vse to je bilo dogovorjeno!'

S stisnjenimi pestmi je vzkliknila Marižana:

"Najrajša bi se bila stepla s tem dedcem, a nisem se upala, zakaj videla sem, da sem šibkejša. Menardier je nato pretaknil vso knjižico in metal vaše lepe, v usnje vezane knjige na tla. Na eni izmed polic je našel za knjigami star zvezek, ki ga je z zanimanjem prelistal. Obenem je komisar potegnil iz nekega predala kos železa. . ."

"Kos železa?" je vprašal Bellegarde.

"Da. Dobro sem videla, kaj je bilo. Podobno je bilo zarjavelemu okovu, kakršne prodajajo na starini. Nato je pograbil nekaj pisem in zlatnikov ter jih zložil na mizo."

"Zlatnikov!" je rekel poročevalec. "Ze nekaj časa ne pomnim, da bi jih bil imel!"

A Marižana je trdovratno ponovila:

"Z vso gotovostjo vem, da so bili zlatniki. Nato je komisar poklical Menardierja, ki je še vedno prebiral tisti zvezek, in ta je takoj prišel k njemu."

Pokazala sta drug drugemu, kar sta bila našla, in tiho govorila med seboj. . . Slišala sem samo nekaj besed: 'Čarovniška knjiga', 'železni okov', 'Henrik II.' . . nato se mi je zdelo, da

sta govorila o neki ulici. . . kako ji že pravijo? . . . Oh, že vem o ulici 'de Gieri'."

Ali veste, kam vodi ta ulica? Jaz je ne poznam. . . Nato je mali lončegled zaklical:

"To pot držim našega lopova, o tem ne dvomim!"

Hotela sem ga vprašati, kaj misli, pa me je naglo odpravil. . . Nato sta odšla in vzela svoj plen s seboj. . . Počakala sem ugodnega trenutka, da jo popiham, zakaj bala sem se, da ne bi koga poslali za menoj. . . Čez kak uro sem vzela taksi in spravila vaše stvari k 'Petit Parisien', potlej pa sem se vrnila do Barbese in od onod s podzemeljsko železnico domov!"

Marižana je čez čas dodala: "Videli boste, gospod Jacques, še tega vas bodo obtožili, da ste umorili Sabarata!"

Bellegarde je z rastočo nejevoljo poslušal zgodbo vrle žene.

"To je preveč!" je vzkliknil, ko je končala. Že je hotel planiti k vratom, ko ga je Koleta ustavila.

"Kam, pa hočete?" ga je strahoma vprašala.

"Opravičiti se pojdem!"

A detektivova hči je rekla s poudarkom:

"Ali vam ni oče naročil, da se ne ganite odtod?"

"Če vem, da me obtožujejo takih stvari, ne morem čakati križemrok," je odvrnil novinar.

"Ostanite, prosim vas!" je zamoledevala Koleta.

Bellegarde, ki je slišal samo svojo željo, da bi postavil obtožitelja na laž, je hotel vendarle oditi. A tedaj se je pokazal na pragu Chantecoq. S smehljajočim se obrazom in prijaznim, obenem pa odločnim mahljajem roke je zadržal Bellegardea.

"Vse sem slišal," je dejal. — "Pomirite se, prijatelj, prosim vas. Videli boste, da se bo vse dobro končalo. . ."

Med tem, ko je Koleta odvedla Marižano v kraj, da bi jo pomirila, je Chantecoq prijel Bellegardea pod pazduho, zaprl vrata, se ustavil z njim sredi sobe in mu jel nekaj šepetati na uho. Čim delj je govoril kralj detektivov, tem bolj se je jasnili novinarjev obraz.

Ko je Koletin oče končal, je rekel Jacques nekam zadovoljno, da, kar veselo:

"Gospod Chantecoq, pa naj kdo trdi, da niste genijalen človek!"

"Rajši recite, da znam svoj posel," se je skromno uprl najslavnejši detektiv vse Francije.

Nato se je obrnil k hčeri, rekoč:

"Vse gre, da bolje ne more. Moja skrb bo samo, da obvarujem najinega prijatelja Bellegardea vseh nadlegovanj. . ."

Mislil pa, da se bo pravi Belfegor kmalu seznanil z menoj! Zakaj ta bik, Menardier, je tako trmoglav, da bi bil kljub vsemu zmožen delati gospodu Jacquesu neprimliko. Z druge strani pa je treba priznati, da je bil louverški strah zelo drzen in pretkan."

Chantecoq je nato odpeljal gosta v laboratorij, kjer je bil preiskal vsebino zastrupljenih bonbonov. Stopil je naravnost k velikim omari in jo odklenil. V njeni notranjosti se je pokazala vrsta oblek in raznih uniform.

Chantecoq je najprej izbral zapeto suknjo, nato telovnik, črne hlače in mehak klobuk, kar vse je podal Bellegardeu. Nato je šel h komodi in odprl prvi predal. . . Bil je poln škatelej, ki so imele vsaka svojo etiketo. Iz ene je vzel lasuljo z dolgimi lasmi, zavahane brke in šiljasto

mušketirsko brado. Vse to je položil na toaletno mizico, ki je bila opremljena z vsem potrebnim.

Jacques je slekel svojo obleko in se napravil v oblačila, ki jih je bil pravkar dobil.

"Postave sva nekako iste," je rekel detektiv. "Videli boste, da se vam bo vse imenitno podalo. Sicer pa — za vlogo, ki sem vam jo namenil, ni treba kdo ve kakšne elegancije."

Ko je bil Bellegarde preoblečen, mu je kralj detektivov ogrnil česalni plašč.

Nato mu je velel, naj sede k toaletni mizici, in z neverjetno spretnostjo porjavil novinarju obraz, da je bil kmalu podoben Kalabrezu. Namestil mu je lasuljo ter mu pomagal, da si je prilepil brke in brado; oboje se je izvrstno ujemalo. . . Nazadnje je podal Jacquesu rožene naočnike, rekoč:

"Tako, prijatelj, pogledjte se zdaj v zrcalu!"

Bellegarde je stopil pred zrcalo.

Nehote je vzkliknil od presenečenja in zadovoljstva. . . Izpremeha se je bila tako dobro posrečila, da niti najbolj večje oko ne bi bilo spoznalo prevare.

"Če to ni dovršenstvo!" je navdušen vzkliknil Chantecoq. — "Povsem nemogoče je, da bi vas tokega kdo prijel."

"Sijajno ste me predelali, bogme da," je z občudovanjem potrdil novinar.

Ob istem času je brzel hiter avtomobil z vso naglico iz Mantese proti Dreuxu. . . Zraven grbca, ki je držal za vodilo, je sedel v njem šofer, ki je na glas bral tole pisemce:

"Kakor hitro spravita zaklad na kraj, katerega sem vama določil, vama ostane le še naloga, da me rešita Chantecoqa, ki mi postaja zelo nadležen."

Belfegor.

Grbec je večkrat pokimal z glavo.

Hiša za 2 družini

se proda zelo poceni. Nahaja se meč St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

Izvršujemo

vsa cementna dela, "sidewalks" in "driveways". Vedno prvovrstno delo. — Pokličite Ivanhoe 1988 W. — Anton Mehle, 391 East 165th St.

Lepa prilika

za podjetnega človeka. — Prodaj hišo s 9 sobami in prostorno dvorano za vsakovrstne prireditve, piknike, svatbe, party, zborovanja, itd.

Imam 1000 čevljev globok plinski vrec, ker je na moji loti, se plin brezplačno rabi kolikor se hoče. Dalje imam novo D 1 in D 2 licenco 3 lote po 53 čevljev, front 161, dolžine 217; sadni vrt in lepa senca, garaže za 3 avte, štal, kokošnjak, prostor za orodje, sušilnico za meso, velik vrt in tri vrste trd. — Cesta je plačana. Hiša je zidana in dvorana je v lepem stanju. — Prodaj radi starosti. Pridite in si oglejte. KEnmore 4469 J.

Hiše naprodaj

1006 E. 169 St. — Nova, moderna hiša s 5 sobami; insulirana; bakrene cevi po vsej hiši; fornez na plin. Zelo lepa hiša. Cena samo \$6,550.

E. PARK DRIVE, od LAKE SHORE BLVD., angleškega tipa; za eno družino; "sun-room." Nenavadno dober nakup za \$7,000.

PYTHIAS AVE., blizu Euclid Beach; za eno družino; 6 nenavadno velik sob; velika lota in garaža. Takoj se zahteva le \$1000.

MAVEC & CO.

Mi gradimo prvovrstne hiše
17110 Lake Shore Blvd.
Ivanhoe 4900

Nato je strgal papir in drobne kosce in jih stresel v veter. Šofer se je ogasil:

"Ta detektiv je nasprotnik, ki ga je treba spoštovati."

"Mogoče!" se je nasmehnil grbec. In s pogledom polnim sovraštva in neupogljive okrutnosti je dodal:

"A jutri zvečer bo petelinjega petja konec!"

VII. POGLAVJE

Ob cesti iz Mantese v Dreux, nekaj kilometrov od tega mesta, se je dvigal krasni Courteuilski grad, stavba iz renesančne dobe.

Baron Papillon, ki ga je bil kupil pred nekaj leti, ni bil dal urediti samo notranjih prostorov, ampak je bil tudi opravil poslopje s pohištvom in vsem ostalim po okusu dobe, v kateri je bilo zgrajeno.

Mož, kateremu je bil baron Papillon poveril nadzorstvo nad vsem tem bogastvom, je danes sedel za mizo v slogu Ludvika XV. Na mizi je ležal pravokoten zavoj v hrapavem platnu, popečatenem z rdečim voskom. Ta človek ni bil nihče drugi kakor grbec, eden izmed Belfegorjevih pomagačev.

Drugi pajdaš, šofer, je stal s čepico v roki pred pisalno mizo. Njima nasproti je čakal vratar v livreji ter spoštljivo poslušal grbčeva povelja. Z glasom, po katerem si takoj spoznal, da zavzema v tej hiši visoko mesto, je grbec pravkar dejal:

"Zaradi pokvare v tajnem mehanizmu podzemeljskih ječ je gospod baron prepovedal ogledovanje gradu."

"Prav, gospod tajnik," je rekel vratar in se priklonil.

Grbec je nadaljeval, kažoč na šoferja:

"Ta gospod je strokovnjak, ki rala rešetko. Ko je rešetka odsem ga pripeljal iz Pariza, da v Belfegorjeva pomagata sta stala zdaj v obokani dvorani, ki jo je razsvetljevalo več stenskih svetilk. V ozadju je stala peč, čudne oblike. Na eni izmed sten je bila stiskalna deska z več tlakomeri.

Grbec je dal šoferju znamenje, naj odloži svoj zavoj na težko leseno mizo sredi dvorane. Nato je pokazal na kamin, rekoč:

"To je peč za visoko napetost, ki sem jo sam postavil. V njej bova stopila zlato in nakitje valoiškega kraljevskega dvora. Kovčeg pustiva tu. . . kakor nama je naročeno. . . Kakor hitro se nama pridruži Belfegor, pričneva s pretapljenjem nakita in novcev, ki jih moramo pretopiti v zlate palice. A zdaj se bomo vrnila v Pariz, da uredimo račune z gospodom Chantecoqom."

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

"Prepričan sem, da ne!" je s popolnim mirnodušjem odvrnil grbec in čez čas dodal:

"Papillonovi prihajajo semkaj samo v septembru."

"A služinčad?" se je ogasil on.

"Zanjo sem porok!" je rekel grbec s takim glasom, da ni bilo moči ugovarjati.

Vzel je sveženj ključev, ki je ležal na mizi, ter mignil tovarišu, naj vzame zavoj. Zapustila sta knjižnico, kjer se je vršil ta razgovor, prekoračila obednico in stopila v salon.

Luchner je stopil k majhnim tapetnim vratom, vtaknil ključ v ključavnico, odprl vrata, jih zaprl za seboj in svojim spremljevalcem ter zavrtel stikalo. Električna svetiljka je zažarela in osvetlila majhne polžaste stopnice.

Oba sta zavila po stopnicah nizdol in dospela na hodnik, ki se je končeval pred tesno, zamreženo odprtino.

Grbec je pokazal na to odprtino in rekel pajdašu:

"To so stare grajske ječe!"

Poiskal je v svojem sežnjju velik ključ in ga vtaknil v ogromno ključavnico, ki je zapi-

Pomožna patrulja Atlantika

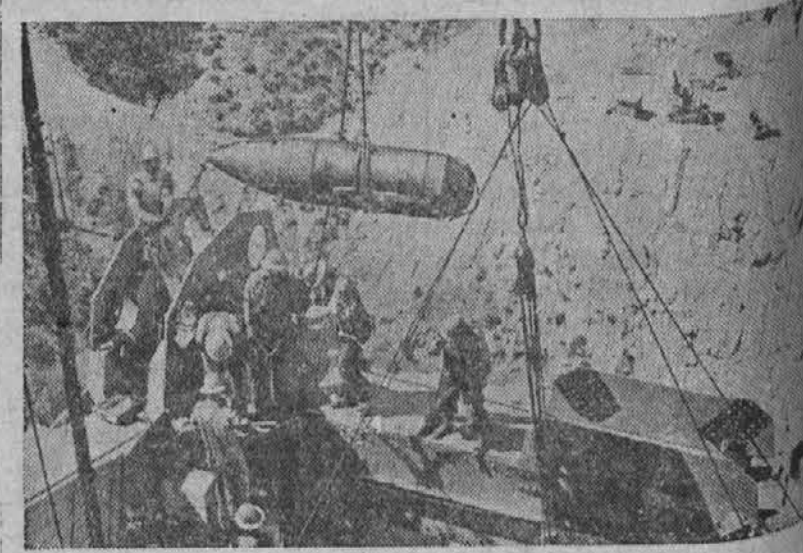
Na sliki vidimo ameriški zrakoplov, ki pomaga mornarice patruljirati Atlantik, na katerem je videti neki tovorni parnik.

Sveža kri za ameriško mornarico

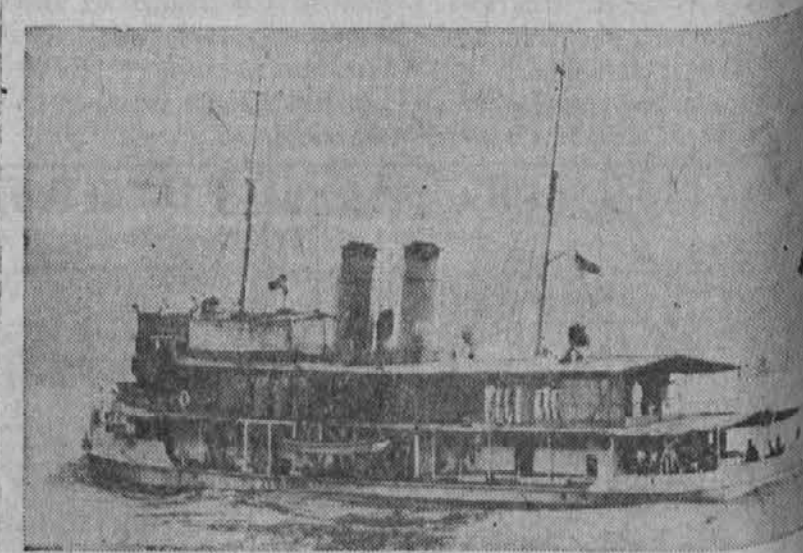
Ameriški mornarji nosijo v zabojih posušeno kri na ameriške bojne ladje v Philadelphiji. Kri, ki jo je dalo tisoče in tisoče zdravih Amerikancev, bodo v slučaju potrebe vbrizgali v ranjenih ameriških mornarjev.

Ne, to ni izstrelek!

Gornji predmet, ki je tako zelo sličen topovskemu izstrelku, je jeklena okrogla zagozda, ki so jo uporabili pri spoju nekakega mostu preko Pit Riverja v Sacramentu, Cal.

Po Japoncih bombardirana topničarka

Na gornji sliki je 370-tonska ameriška topničarka "Tututilla", ki so jo nedavno bombardirali japonski letalci, ko je bila topničarka zasidrana v ameriških vodah.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____c Dne _____ 19____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0053

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W